

สรุปผลการดำเนินงาน

ด้านการพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

คำนำ

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร เป็นภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) โดยมีบทบาทหน้าที่ในการวางแผน การประสานแผนงาน งบประมาณ การดำเนินงาน การสนับสนุน และติดตามประเมินผลงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ในภาพรวมโดยดำเนินการร่วมกับ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ซึ่งเป็นกลไกหลักในระดับภูมิภาคในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามแผนงานนโยบายที่กำหนดไว้

รายงานฉบับนี้ เป็นการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนาเกษตรกร โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ของ สพท. และผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเกษตรกรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ รายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความร่วมมือจากกลุ่มงานทุกกลุ่มใน สพท. คณะผู้จัดทำขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ผู้อำนวยการกลุ่ม/ฝ่าย/ศูนย์ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน เป็นอย่างสูง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจทุกท่าน หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำ ขออภัยและนำไปปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป

คณะผู้จัดทำ
ธันวาคม 2565

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลภาพรวมสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

หน้า

- 2 เจตนารมณ์ ของ พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518
- 3 แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 - 2570
- 4 แผนปฏิบัติราชการของสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ระยะ 5 ปี พ.ศ. 2566 - 2570
- 6 โครงสร้างการแบ่งงานภายในของสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
- 7 กลุ่มงานและกิจกรรมหลักที่รับผิดชอบ
- 8 ภาพรวมกระบวนการและระบบเชื่อมโยงงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 9 สรุปภาพรวมการดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2565

ส่วนที่ 2 ภาพรวมแผนงานและงบประมาณด้านการพัฒนาเกษตรกร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

หน้า

- 11 ภาพรวมแผนงานและงบประมาณด้านการพัฒนาเกษตรกร ปี 2565
- 12 ภาพรวมผลงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเกษตรกร ปิงปประมาณ

พ.ศ. 2565

หน้า

- 14 ผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
- 18 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย
เกษตรอินทรีย์ และระบบตรวจสอบย้อนกลับ
- 20 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจชีวภาพตามความต้องการ
ของตลาด (พืชสมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ และไม้มีค่า)
- 21 ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
- 25 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
- 28 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 32 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 33 ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 35 ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 39 ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ส่วนที่ 4 ผลการดำเนินงานสะสม

หน้า

- 43 สรุปผลงานสะสมด้านการพัฒนาเกษตรกร

ส่วนที่ 1

ข้อมูลภาพรวม
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

เจตนารมณ์ ของ พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2518

“ กระจายการถือครองและปรับปรุงสิทธิการถือครอง แก่ผู้ที่เป็นเกษตรกรอย่างแท้จริง (Land to the Tiller) ”

พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2518

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2518

เป็นปีที่ 30 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2518

มาตรา 2¹⁾ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิ และการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกร รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐ หรือที่ดินที่รัฐจัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมิได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมิที่ดินกินสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่าหรือเช่าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

เขตปฏิรูปที่ดิน หมายความว่า เขตที่ดินที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

ที่ดินของรัฐ หมายความว่า บรรดาที่ดินทั้งที่ยังเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน หรือสภารวมสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อนุมัติให้บุคคลเช่าอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

เจ้าของที่ดิน หมายความว่า ผู้มีสิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

เกษตรกร หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

²⁾ เกษตรกร หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลักและให้หมายความรวมถึงบุคคลผู้ยากจนหรือผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม หรือผู้เป็นบุตรของเกษตรกร บรรดาซึ่งไม่มีที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นของตนเองและประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาด้วย

¹⁾ รก.2518/54/10ก./5 มีนาคม 2518

²⁾ ฉันทาน เกษตรกร นกัโรโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

- เพื่อกระจายที่ดินของรัฐและเอกชนที่มีความจำเป็นไปสู่เกษตรกรโดยตรง โดยที่รัฐจ่ายค่าชดเชยที่ดินให้แก่เจ้าของที่ดินอย่างเป็นธรรม
- ปรับปรุงสภาพที่ดินทำกินให้ดีขึ้น พร้อมทั้งมีหน้าที่ติดตามการประกอบเกษตรกรรมอย่างใกล้ชิด
- ส่งเสริมสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ด้านวิชาการและการจัดการ
- ลดความเหลื่อมล้ำในฐานะของบุคคลในทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ เกษตรกรต้องเป็นผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีน้อยไม่เพียงพอแก่การประกอบอาชีพ

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.)

Technology Transfer and Development Bureau

แผนปฏิรูปราชการ 5 ปี ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (2566 - 2570)

วิสัยทัศน์

“องค์การทันสมัยในการบริหารจัดการการปฏิรูปที่ดิน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร”

พันธกิจ

- 1) จัดที่ดินให้แก่เกษตรกร ผู้ยากไร้ หรือสถาบันเกษตรกร และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความสามารถในการผลิต และการจัดการผลผลิตทางการเกษตร
- 3) พัฒนางานการด้วยนวัตกรรมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้คู่คุณธรรม

เป้าประสงค์

คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้อย่างยั่งยืน

แผนปฏิรูปราชการ 4 เรื่อง

- 1) แผนปฏิรูปราชการที่ 1 เรื่อง การบริหารจัดการและคุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- 2) แผนปฏิรูปราชการที่ 2 เรื่อง การเพิ่มศักยภาพพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 3) แผนปฏิรูปราชการที่ 3 เรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
- 4) แผนปฏิรูปราชการที่ 4 เรื่อง การเสริมสร้างสมรรถนะองค์การและบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

การกำกับ
ติดตาม
ประเมินผล

การจัดทำแผนงานย่อย /
โครงการ / กิจกรรม งบประมาณ
แผนปฏิบัติการ เพื่อย้ายถ่าย
ไปสู่การปฏิบัติ

การสะท้อนผล
และปรับปรุง
แผน

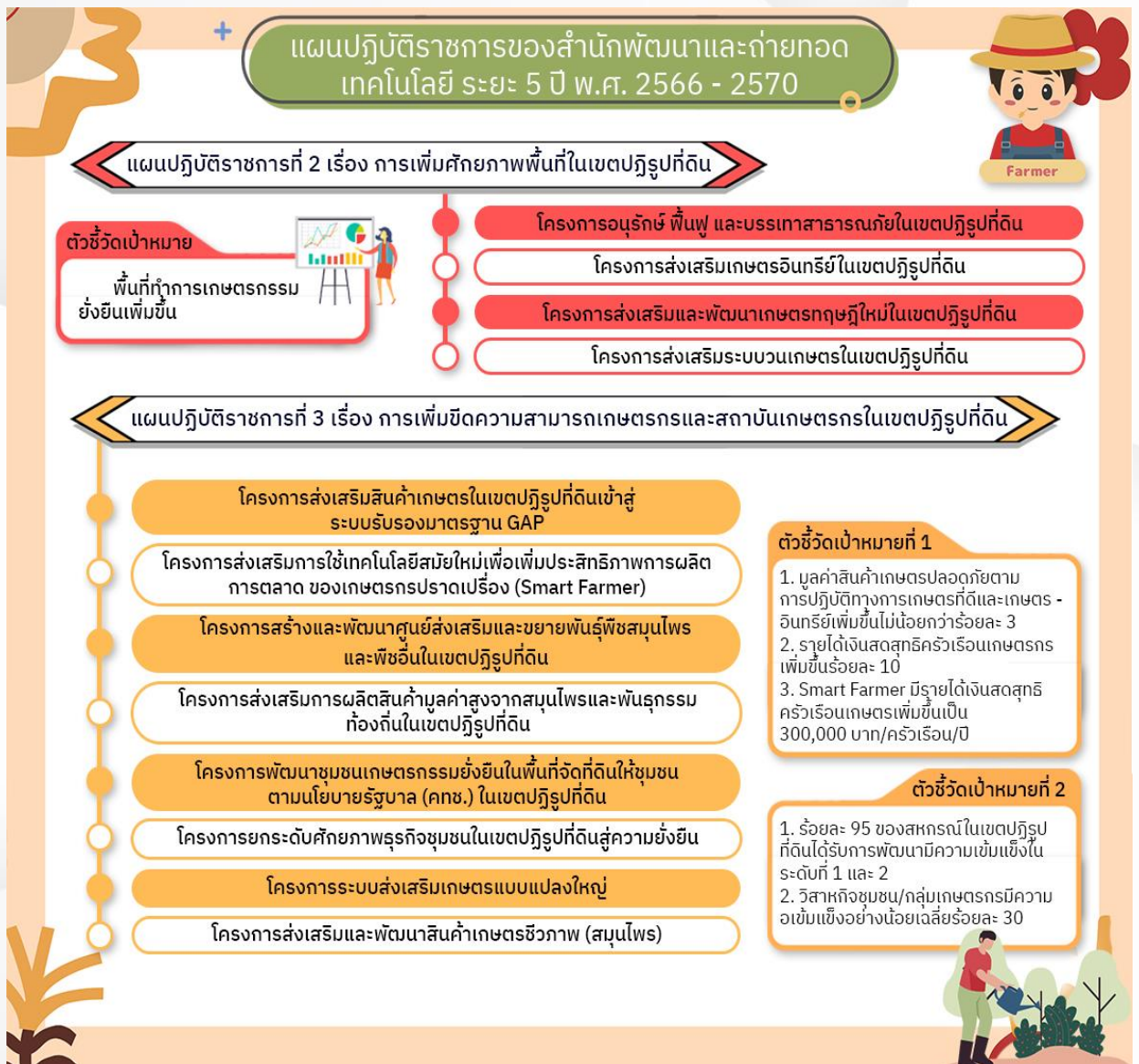

ตัวชี้วัด

- เกษตรกรได้รับสิทธิเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 45,000 รายต่อปี
- รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
- วิชากิจชุมชน / กลุ่มเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีความเข้มแข็งอย่างน้อยร้อยละ 3 และสหกรณ์ในเขตปฏิรูปที่ดินมีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยร้อยละ 95
- กระบวนการได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัลร้อยละ 100

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สฟท.) ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาในแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2670) ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้จัดทำโครงการที่สอดคล้องตามแผนฯ เพื่อให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน มีความมั่นคงด้านอาหาร และมีรายได้เพิ่มขึ้น รายละเอียดดังภาพแผนปฏิบัติการของสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ระยะ 5 ปี พ.ศ.2566 - 2570

โครงสร้างการแบ่งงานภายใน ของสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) เกิดขึ้นตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และตามมติ อ.ก.พ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งมีมติอนุมัติการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งงานภายในระบบราชการในปี 2518 เป็นฝ่ายฝึกอบรม สังกัด กองวิชาการและแผนงาน จากนั้นแยกโครงสร้างออกเป็นส่วนพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร สังกัดสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน (สจก.) และต่อมาได้ปรับโครงสร้างส่วนราชการเปลี่ยนเป็น สำนักพัฒนาบุคลากร (สพบ.) และได้ร่วมงานพัฒนาเกษตรกรและพัฒนาข้าราชการเข้าไว้ด้วยกัน ต่อมาในปี 2552 ได้เปลี่ยนชื่อตามโครงสร้างใหม่เป็น สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี มีชื่อย่อว่า สพท. และชื่อภาษาอังกฤษว่า Technology Transfer and Development Bureau (TTDB)

อำนาจหน้าที่

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2552 กำหนดให้สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของสำนักงาน
2. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
3. ดำเนินการด้านวิชาการและแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาบุคลากรและเกษตรกรของสำนักงาน
4. พัฒนาองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมในเขตปฏิรูปที่ดิน
5. ดำเนินการด้านศูนย์เรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างการบริหารภายใน

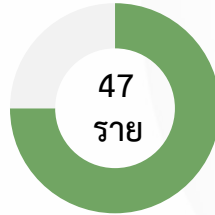
ปัจจุบัน สพท. มีโครงสร้างการบริหารภายใน แบ่งเป็น 5 กลุ่ม 2 ศูนย์ 1 ฝ่ายประกอบด้วย

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป	2. กลุ่มพัฒนาบุคลากร
3. กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ	4. กลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชน
5. กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	6. กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม
7. ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน	8. ศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

บริหารงานโดยผู้อำนวยการสำนัก (อำนวยการสูง) และมีตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 1 ราย (ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน) รวมอัตรากำลังทั้งสิ้น 61 อัตรา เป็นข้าราชการจำนวน 45 อัตรา พนักงานราชการ 16 อัตรา (ไม่รวม กปร. และ ศพส.)

กรอบอัตรากำลัง สพท.

63 ราย

ข้าราชการ (ขรก.)

พนักงานราชการ (พรก.)

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ฝ่ายบริหารทั่วไป

ขรก. 5 ราย

พรก. 2 ราย

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ

ขรก. 8 ราย

พรก. 1 ราย

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

ขรก. 6 ราย

กลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชน

ขรก. 6 ราย

พรก. 1 ราย

ศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน
สินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ขรก. 6 ราย

พรก. 6 ราย

กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม

ขรก. 5 ราย

พรก. 2 ราย

กลุ่มพัฒนาบุคลากร

ขรก. 5 ราย

พรก. 1 ราย

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน

ขรก. 4 ราย

พรก. 3 ราย

กลุ่มงานและกิจกรรมหลักที่รับผิดชอบ

สพท. มีงานหลัก 2 ส่วน คือ การพัฒนาบุคลากรและการพัฒนาเกษตรกร โดยกลุ่มงานที่รับผิดชอบงานด้านการพัฒนาบุคลากร คือ กลุ่มพัฒนาบุคลากร (กพบ.) ส่วนกลุ่มงานที่รับผิดชอบงานพัฒนาเกษตรกร คือ กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ (กพก.) กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (กพม.) กลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชน (กพธ.) กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม (กอฟ.) และศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ศรม.) และมีศูนย์การเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน (ศกร.) ทำหน้าที่ให้บริการความรู้และสถานที่สำหรับจัดการเรียนรู้ทั้งบุคลากรและเกษตรกร อย่างไรก็ตาม ในส่วนงานของศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินนั้นมีทั้งงานพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ตรวจแปลง การให้ความรู้ คำแนะนำ เกษตรกรในการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี และการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร ซึ่งในปี 2565 แต่ละกลุ่มงานมีโครงการและกิจกรรมที่รับผิดชอบหลัก ดังนี้

กลุ่มพัฒนาบุคลากร

- จัดทำแผนและอบรมบุคลากร
- การลาศึกษาต่อภายในประเทศ
- การลาศึกษาต่อต่างประเทศ
- การเดินทางศึกษาดูงานต่างประเทศ

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ

- พัฒนาผู้แทนเกษตรกร
- ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
- ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์
- ยกระดับรายได้เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (คทช.)

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

- พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน
- สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

กลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชน

- พัฒนาความรู้และพัฒนาสถาบันเกษตรกร
- ส่งเสริมธุรกิจชุมชนและการจัดการตลาด
- โรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำ

กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม

- ส่งเสริมระบบวนเกษตร
- ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่
- ขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน

ศูนย์การเรียนรู้เพื่อการปฏิรูปที่ดิน

- บริการการจัดฝึกอบรม
- บริการองค์ความรู้เกษตร
- ศูนย์ขยายพันธุ์พืช

ศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

- ตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

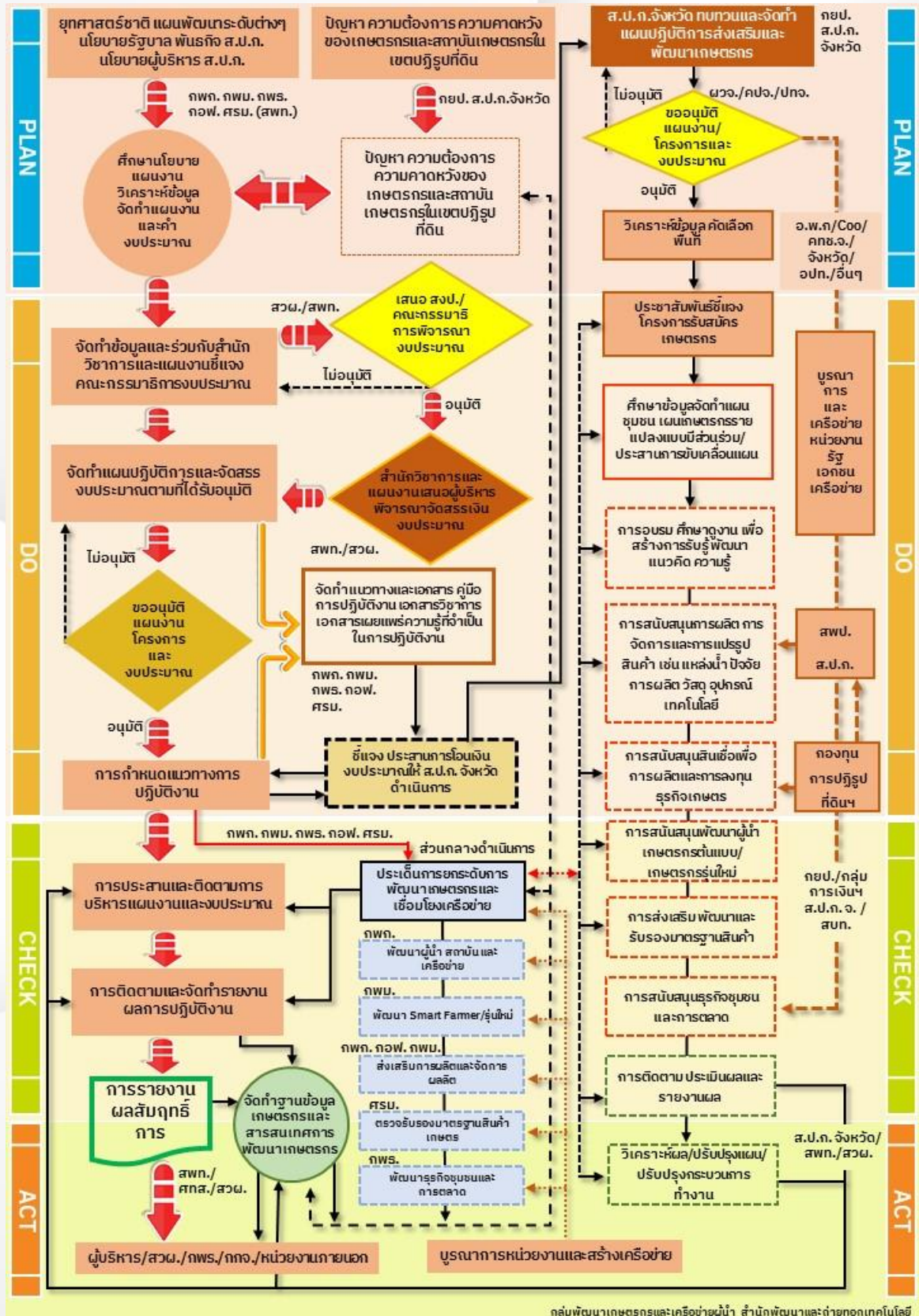
ภาพรวมกระบวนการและระบบเชื่อมโยงงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

ข้อมูลภาพรวมของ ส.ป.ด.

ภาพรวมแผนงานและงบประมาณปี 2565

ผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2565

ผลการดำเนินงานสะสม

สรุปภาพรวม การดำเนินงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปี 2565

ส่วนที่ 2

ภาพรวมแผนงานและงบประมาณ
ด้านการพัฒนาเกษตรกร
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ภาพรวมแผนงานและงบประมาณ ด้านการพัฒนาเกษตรกร ปี 2565

กิจกรรม	หน่วยนับ	แผนงาน	ผลงาน	งบประมาณ (บาท)		
				แผนงบประมาณ	ผลเบิกจ่าย	ร้อยละ
งบประมาณรวมทั้งสิ้น				172,932,300	157,068,447	90.83
งบประมาณกิจกรรมพัฒนาเกษตรกร						
งบปกติ				74,004,700	73,853,322	99.8
โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	40	40	45,794,400	45,754,805	99.91
- กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	40	40	45,794,400	45,754,805	99.91
โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และระบบตรวจสอบย้อนกลับ	ราย	500	500	5,113,000	5,078,377	99.32
- กิจกรรมเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐานเกษตรปลอดภัยและการตรวจรับรองมาตรฐาน	ราย	500	500	5,113,000	5,078,377	99.32
โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจชีวภาพตามความต้องการของตลาด (พืชสมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ และไม่มีค่า)	แห่ง	40	40	9,659,100	9,654,630	99.95
- กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำในเขตปฏิรูปที่ดิน	แห่ง	40	40	9,659,100	9,654,630	99.95
โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	ราย	1,500	1,504	13,438,200	13,365,510	99.46
- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)	ราย	800	804	8,336,100	8,269,335	99.2
- กิจกรรมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	ราย	700	700	5,102,100	5,096,175	99.88
งบกองทุน				98,927,600	83,215,125	84.12
โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร	ราย	300	300	2,723,500	2,710,587	99.53
- กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	ราย	300	300	2,723,500	2,710,587	99.53
โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่ ราย	8,480 2,805	8,480 2,805	22,445,100	20,214,126	90.06
โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ไร่	45,000	47,155.29	46,981,000	35,679,591	75.94
โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	3,600	3,602	12,761,700	12,001,874.41	94.05
โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	2,000	2,176	10,000,000	9,090,202	90.9
โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	ราย	1,584	1,584	4,016,300	3,518,745	87.61

หมายเหตุ : งบประมาณไม่รวมงบลงทุน

ภาพรวมผลงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่งเสริม พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผ่านโครงการต่าง ๆ รวมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 20,264 ราย เนื้อที่ 85,962.56 ไร่

เกษตรกร

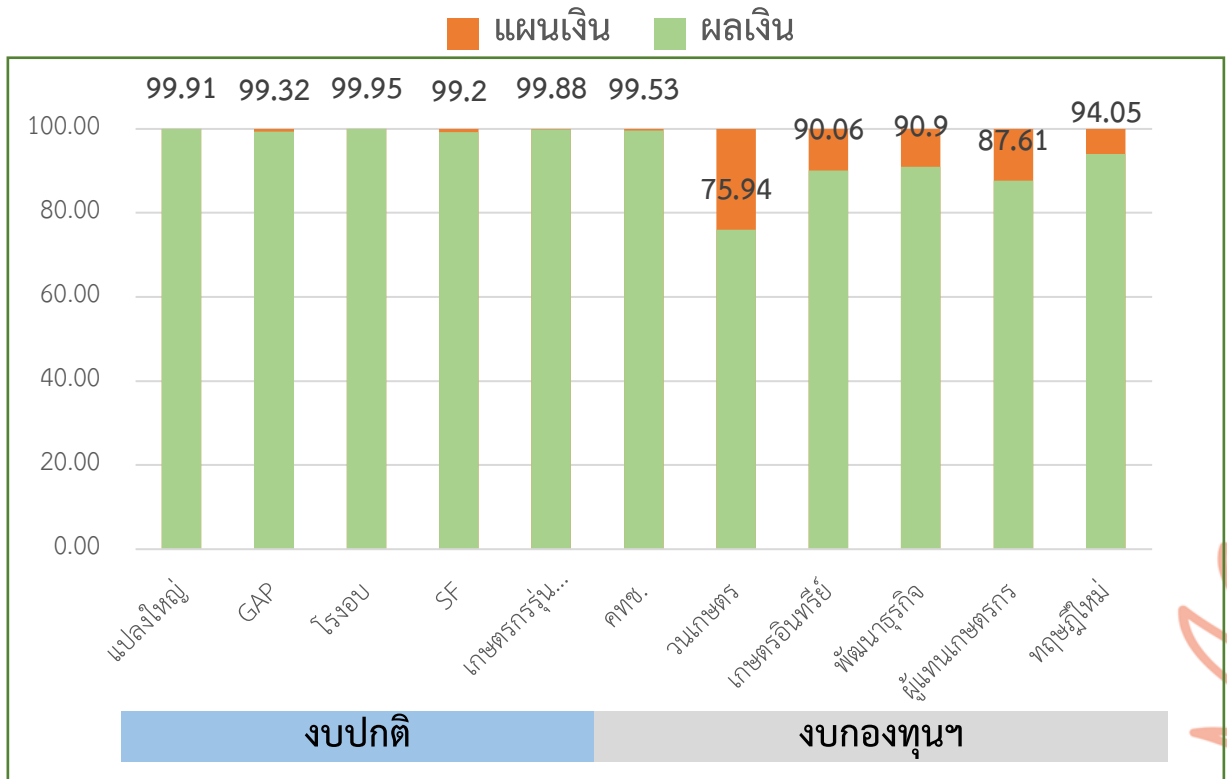
20,264 ราย

เนื้อที่

85,962.56 ไร่

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของโครงการ ต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 172.93 ล้านบาท

ภาพแสดงร้อยละผลการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการต่าง ๆ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ส่วนที่ 3

ผลการดำเนินงาน
ด้านการพัฒนาเกษตรกร
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2565

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้รับการพัฒนาตามแนวทางระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จำนวน 40 แปลง ร้อยละ 94.13 ของเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนานำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เกิดการรวมกลุ่มกันพัฒนาผลผลิตในแปลงในรูปแบบกลุ่ม มีรายได้ภาคการเกษตรเฉลี่ยของครัวเรือนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้น ร้อยละ 21.62 ลดต้นทุนการผลิตได้ร้อยละ 6.23 ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.10 มูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.19 พัฒนาคุณภาพสินค้าในแปลงใหญ่มีการพัฒนาคุณภาพของผลผลิตให้สูงขึ้น โดยการส่งเสริมให้ความรู้เรื่องมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร อาทิ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice : GAP) เกษตรอินทรีย์ การทำเกษตรผ่านระบบการรับรองแบบมีส่วนร่วม (Participatory Guarantee Systems : PGS) รวมไปถึงการทำฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good farming management : GFM) โดยเกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวน 431 ราย แบ่งเป็น GAP 273 ราย GFM 10 ราย มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 28 ราย และ PGS 120 ราย ทั้งนี้การตลาดสินค้าในแปลงใหญ่ มีการเชื่อมโยงตลาด ทั้งในตลาดท้องถิ่น ตลาดOnline และตลาดชุมชน รวมถึงมีการทำ Contract Farming เชื่อมโยงกับผู้ซื้อ

การลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

เกษตรกรนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอก มุ่งเน้นให้เกษตรกรนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การควบคุมศัตรูพืชโดยชีววิธี วางแผนระบบการปลูกพืช เลือกฤดูปลูกที่เหมาะสมใช้พันธุ์พืชที่ต้านทานโรค-แมลง พืชบำรุงดินพืชไล่แมลง ส่งเสริมวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร และปัจจัยการผลิต ส่งผลให้ลดต้นทุนการผลิตได้ร้อยละ 6.23 ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.10 ขึ้นอยู่กับชนิดสินค้ากับปัจจัยแวดล้อมภายนอก รายได้ภาคเกษตรเฉลี่ยของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้น ร้อยละ 21.26

การบริหารจัดการกลุ่มแปลงใหญ่

ในภาพรวมเกษตรกรส่วนใหญ่รวมกลุ่มกันผลิต รวมถึงการซื้อปัจจัยการผลิต แต่ยังคงขาดการรวมกลุ่มกันจำหน่าย เนื่องจากผลผลิตบางชนิดของเกษตรกรออกไม่ตรงตามที่วางแผนบริหารจัดการไว้ ซึ่งควบคุมค่อนข้างยาก ประกอบกับเกษตรกรบางส่วนอยู่ไกลจากแหล่งรับซื้อในแปลงใหญ่ จึงทำให้มีต้นทุนการขนส่งเพิ่มมากขึ้น

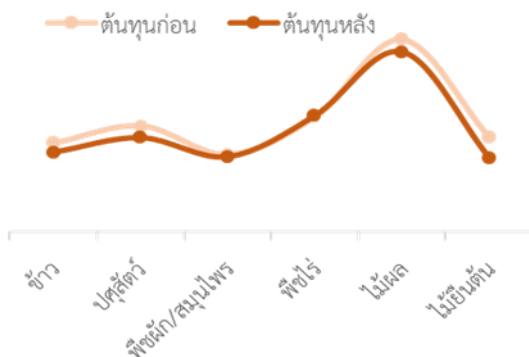
“ การรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ”

ในภาพรวมเกษตรกร ได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวน 431 ราย จาก 1,909 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.57 แบ่งเป็น GAP 273 ราย มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ 28 ราย PGS 120 ราย และ GFM 10 ราย อยู่ระหว่างการขอรับการรับรอง จำนวน 275 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.40 ส่วนที่เหลือไม่ได้ยื่นขอรับรองมาตรฐาน เนื่องจากเกษตรกรบางรายขาดแรงจูงใจในการทำเกษตรแบบมีมาตรฐาน และราคาจำหน่ายสินค้าที่ได้รับการรับรองไม่แตกต่างจากการผลิตแบบปกติ

“ การตลาดสินค้าในแปลงใหญ่ ”

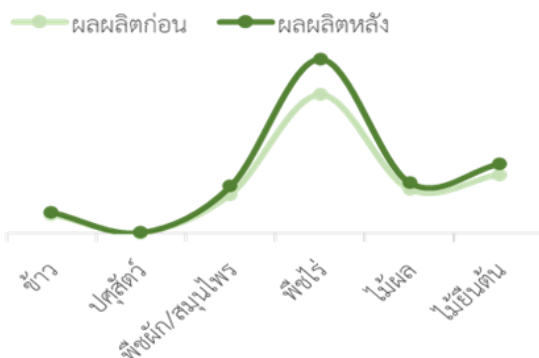
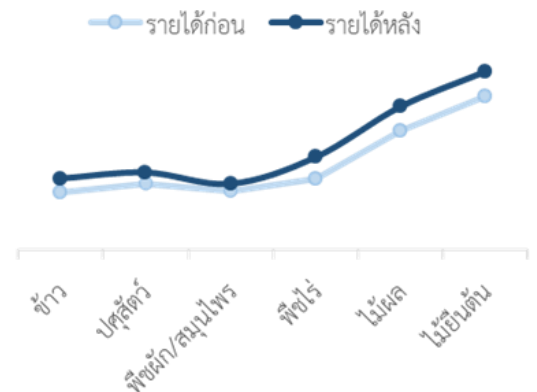
เกษตรกร มีช่องทางการตลาดโดย ร้อยละ 51.6 จำหน่ายด้วยตัวเอง ร้อยละ 17.08 รวมกลุ่มกันจำหน่าย และร้อยละ 36.62 มีพ่อค้า/บริษัทมารับซื้อ มีการเชื่อมโยงตลาด ทั้งในระดับตลาดท้องถิ่น ตลาด Online รวมถึงมีการทำ Contract Farming เชื่อมโยงกับผู้ซื้อ

“ ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาตามแนวทาง การส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่(ณ ปี 2565) ”

ชนิดสินค้า	ต้นทุนก่อน	ต้นทุนหลัง	% ต้นทุน
ข้าว	46,165.55	41,295.51	-10.55
ปศุสัตว์	55,187.63	48,884.54	-11.42
พืชผัก/สมุนไพร	40,270.22	38,970.22	-3.23
พืชไร่	59,931.04	60,406.45	0.79
ไม้ผล	99,993.36	93,377.28	-6.62
ไม้ยืนต้น	49,054.83	38,342.24	-21.84

ชนิดสินค้า	รายได้ก่อน	รายได้หลัง	%รายได้
ข้าว	94,398.06	118,507.49	25.54
ปศุสัตว์	110,010.31	128,801.03	17.08
พืชผัก/สมุนไพร	98,096.47	109,837.50	11.97
พืชไร่	117,218.72	153,646.05	31.08
ไม้ผล	197,513.93	237,775.52	20.38
ไม้ยืนต้น	254,558.77	295,956.84	16.26

ชนิดสินค้า	ผลผลิตก่อน	ผลผลิตหลัง	% ผลผลิต
ข้าว (กก./ไร่)	388.00	442.06	13.93
ปศุสัตว์ (ตัว/ปี)	3.88	8.74	125.26
พืชผัก/สมุนไพร (กก./ไร่)	811.00	984.00	21.33
พืชไร่ (กก./ไร่)	2,903.00	3,661.97	26.14
ไม้ผล (กก./ไร่)	917.00	1,066.00	16.25
ไม้ยืนต้น (กก./ไร่)	1,226.00	1,451.00	18.35

แผนที่แสดงพื้นที่ดำเนินการโครงการระบบส่งเสริม
เกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี 2565

พื้นที่ดำเนินการ

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ในเขตปฏิรูปที่ดิน

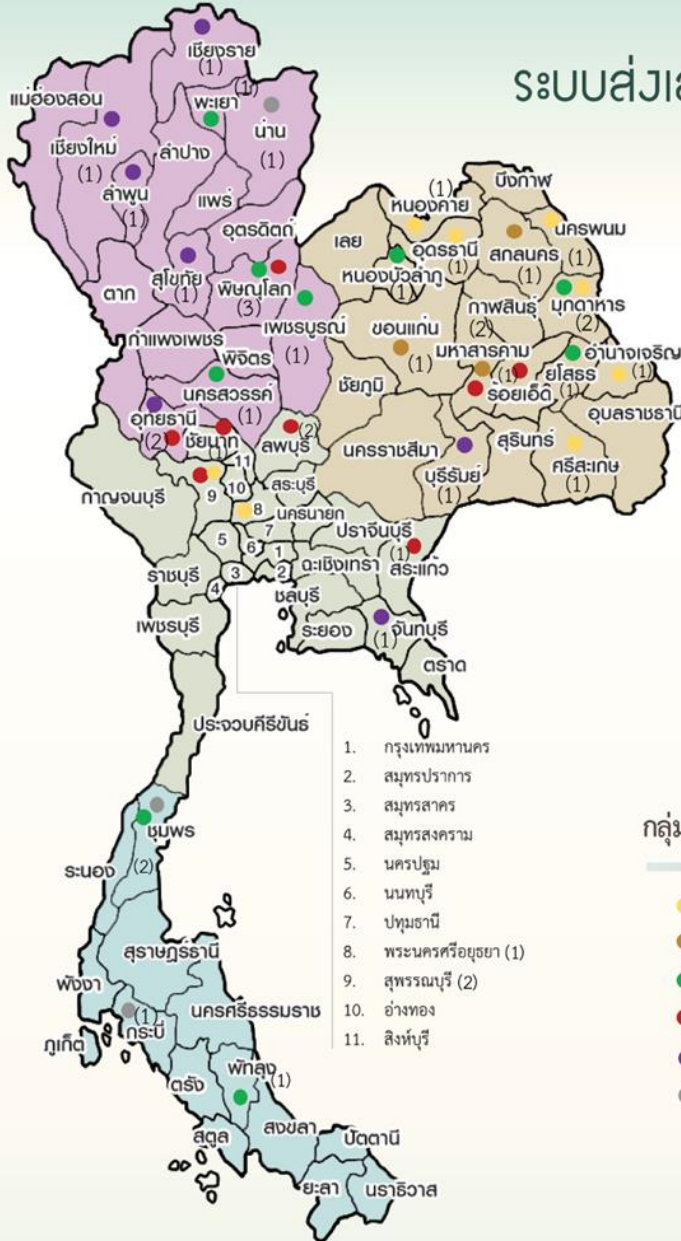
ปี 2565

พื้นที่ดำเนินการ 40 แปลง
32 จังหวัด 37 อำเภอ 40 ตำบล

กลุ่มสินค้า 6 กลุ่ม

เกษตรกร 1,909 ราย

เนื้อที่รวม 15,878.3 ไร่

กลุ่มสินค้า (จำนวนแปลง)

- ข้าว (8)
- ปศุสัตว์ (3)
- พืชผัก/สมุนไพร (9)
- พืชไร่ (10)
- ไม้ผล (7)
- ไม้ยืนต้น (3)

ปศุสัตว์

- โคเนื้อ (2)
- หมูหลุม (1)

พืชไร่

- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (5)
- มันสำปะหลัง (1)
- อ้อยโรงงาน (3)
- พืชอาหารสัตว์ (1)

ไม้ผล

- ลำไย (4)
- ส้มเขียวหวาน (1)
- ทูเรียน (2)

ไม้ยืนต้น

- ยางพารา (1)
- กาแฟ (1)
- ไม้รวก (1)

ตัวอย่างแปลงที่ดำเนินการครบ 3 ปี โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และระบบตรวจสอบย้อนกลับ

กิจกรรมเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐานเกษตรปลอดภัยและการตรวจรับรองมาตรฐาน

เป้าหมายการดำเนินงานตรวจรับรองเกษตรกรรายใหม่จำนวน 500 ราย ในพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 27 จังหวัด ซึ่งการดำเนินงานโครงการ แบ่งเป็น 3 ส่วนที่สำคัญ คือ 1) การฝึกอบรมสร้างกระบวนการเรียนรู้การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีให้กับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดทำแผนเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐาน 2) การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร และ 3) การสร้างเครือข่ายและการเตรียมความพร้อมในการยกระดับพัฒนาการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ผลการดำเนินงานโครงการ ได้ดำเนินการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรให้แก่เกษตรกรจำนวน 1,131 ราย กลุ่มที่ 1 ตรวจรับรองเกษตรกรรายใหม่ จำนวน 500 ราย กลุ่มที่ 2 ตรวจติดตามและตรวจต่ออายุการรับรอง จำนวน 631 ราย ทำให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดของการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเกษตรกรรายใหม่ผ่านการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร จำนวน 500 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 รวมถึงเกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและตรงต่อความต้องการของตลาดทำให้รายได้มูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 6 บรรลุเป้าหมายตามแผน การปฏิบัติราชการของ ส.ป.ก. ประจำปี พ.ศ. 2565

“ ตารางแสดงจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการรับรองจาก ครม. ในปี 2565 ”

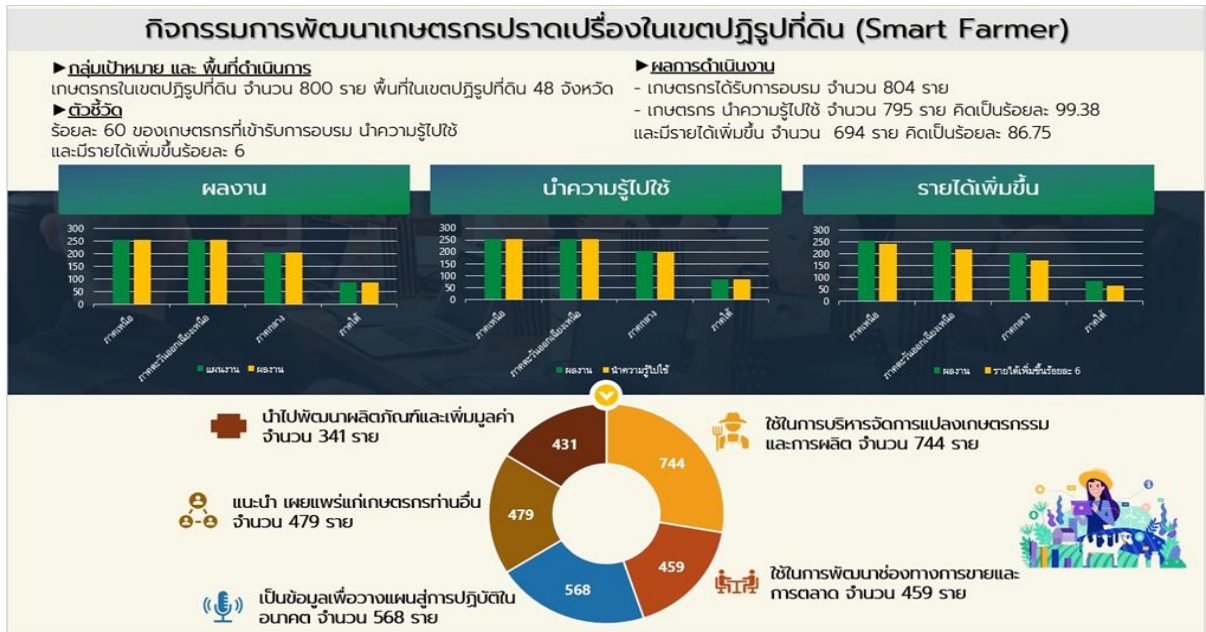
1. ตรวจรับรองรายใหม่ จำนวน 27 จังหวัด		
พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัด	จำนวน
ภาคเหนือ	กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พะเยา เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน สุโขทัย อุดรดิตถ์	500 ราย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ยโสธร หนองคาย อุดรธานี	
ภาคกลาง	กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี	
ภาคใต้	ชุมพร พังงา สงขลา สตูล สุราษฎร์ธานี	
2. ตรวจติดตามครั้งที่ 1 และ 2 จำนวน 14 จังหวัด		
พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัด	จำนวน
ภาคเหนือ	ตาก เชียงใหม่ น่าน เพชรบูรณ์ แพร่ ลำปาง กำแพงเพชร สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์	452 ราย
ภาคกลาง	ลพบุรี สระบุรี ชัยนาท ปทุมธานี	
3. ตรวจต่ออายุ จำนวน 3 จังหวัด		
พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัด	จำนวน
ภาคเหนือ	ตาก เพชรบูรณ์	42 ราย
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	บุรีรัมย์	
4. ตรวจต่ออายุแบบกลุ่ม จำนวน 2 จังหวัด		
พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัด	จำนวน
ภาคเหนือ	เพชรบูรณ์	137 ราย
ภาคกลาง	ลพบุรี	

“ ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน ของ ศรม. ”

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)

ภาค	ผลของการพัฒนาเกษตรกร					
	การพัฒนาเกษตรกร			ผลการประเมิน		
	แผน (ราย)	ผล (ราย)	คิดเป็นร้อยละ	Existing Smart Farmer	Developing Smart Farmer	Smart Farmer ต้นแบบ
เหนือ	255	255	100.00	171	43	41
ตะวันออกเฉียงเหนือ	255	255	100.00	174	32	49
กลาง	205	209	102.00	119	26	64
ใต้	85	85	100.00	47	25	13
รวมทุกภาค	800	804	100.50	511	126	167

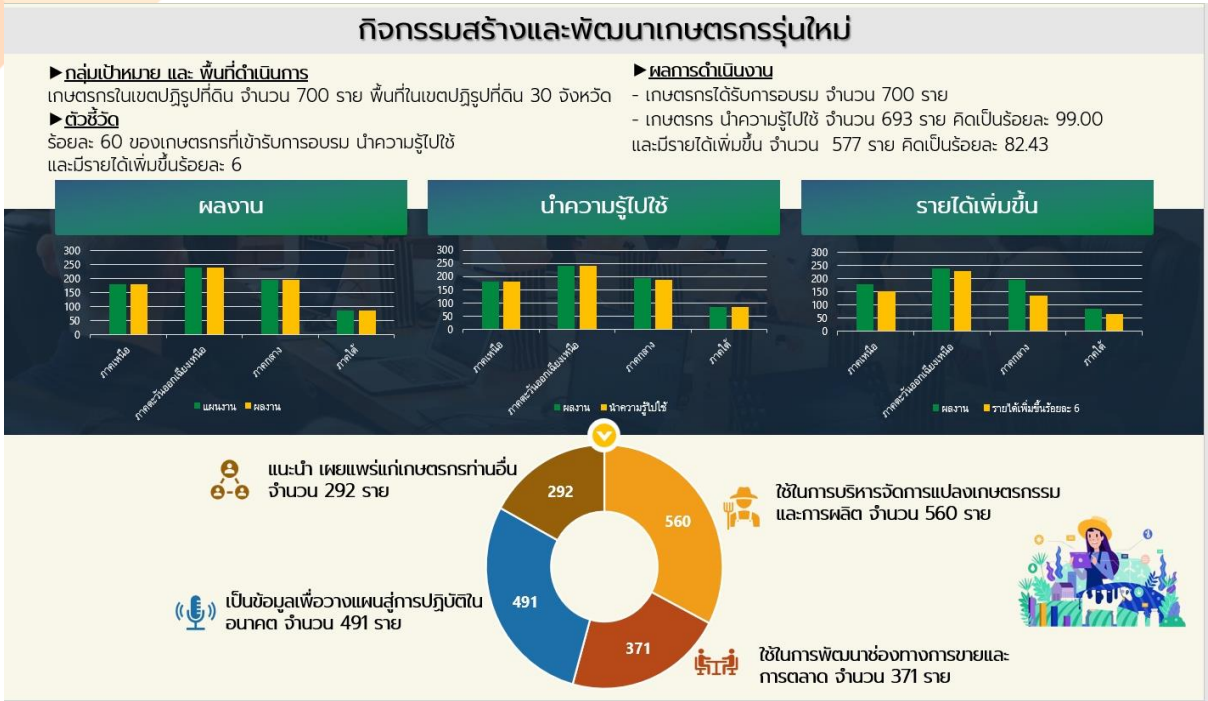
ผลการดำเนินงาน

1) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนานำความรู้ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 795 ราย (คิดเป็นร้อยละ 99.38) ส่วนใหญ่นำไปใช้ในการบริหารจัดการแปลงเกษตรกรรมและการผลิต จำนวน 744 ราย เป็นข้อมูลเพื่อวางแผนสู่การปฏิบัติในอนาคต จำนวน 568 ราย แนะนำ เผยแพร่แก่เกษตรกรท่านอื่น จำนวน 479 ราย ใช้ในการพัฒนาช่องทางการขายและการตลาด จำนวน 459 ราย นำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ และเพิ่มมูลค่า จำนวน 431 ราย ตามลำดับ

2) รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.89 หรือ 40,515 บาทต่อครัวเรือน

3) เกษตรกรสามารถพัฒนาเป็น Smart Farmer ต้นแบบ จำนวน 167 ราย

กิจกรรมสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

ผลการดำเนินงาน

1) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนา นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 693 ราย (คิดเป็นร้อยละ 99.00 ของเกษตรกรทั้งหมด) ส่วนใหญ่นำไปใช้ในการบริหารจัดการแปลงเกษตรกรและการผลิต จำนวน 560 ราย เป็นข้อมูลเพื่อวางแผนสู่การปฏิบัติในอนาคต จำนวน 491 ราย ใช้ในการพัฒนาช่องทางการขายและการตลาด จำนวน 371 ราย แนะนำ เผยแพร่แก่เกษตรกรท่านอื่น จำนวน 292 ราย ตามลำดับ

ภาค	ผลการพัฒนาเกษตรกร				
	แผน (ราย)	ผล (ราย)	ร้อยละ	เกษตรกรต้นแบบ (ราย)	ศูนย์ต้นแบบ (ราย)
เหนือ	180	180	100	9	9
ตะวันออกเฉียงเหนือ	240	240	100	10	9
กลาง	195	195	100	9	9
ใต้	85	85	100	4	4
รวมทุกภาค	700	700	100	32	31

2) เกษตรกรจำนวน 577 ราย (คิดเป็นร้อยละ 82.43 ของเกษตรกรทั้งหมด) มีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น 16,456 บาทต่อครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 8.92

3) เกษตรกรที่มีศักยภาพจะพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 63 ราย

ตัวอย่างเกษตรกรต้นแบบกิจกรรม การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer)

พัฒนาและยกระดับเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer มีการนำความรู้และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพึ่งพาตัวเองให้มีรายได้ที่มั่นคงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการพัฒนาตัวเองให้ดียิ่งขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

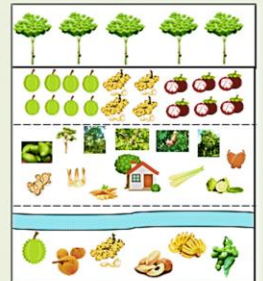

เกษตรกรต้นแบบ
“Smart Farmer”

เป้าหมาย จำนวน 800 ราย

- กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer) 804 ราย
- เกษตรที่ผ่านการฝึกอบรม 98.88 ร้อยละ
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น 17.89 ร้อยละ
- เกษตรกรที่สามารถพัฒนาเป็น Smart Farmer ต้นแบบ 167 ราย

นายบุญธรรม เครือวัลย์ ทำการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความรักในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้นำองค์ความรู้จากบรรพบุรุษมาประยุกต์ใช้กับองค์ความรู้ศาสตร์พระราช เช่นการนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่มาปรับใช้ในการบริหารจัดการแปลง การทำแก้มลิง เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ตามแนวทางการบริหารจัดการด้านน้ำท่วมล้น การทำคลองไส้ไก่เพื่อกักเก็บน้ำและกระจายความชุ่มชื้นไปทั่วบริเวณพื้นที่เพาะปลูก

เป็นเกษตรกรต้นแบบจากกิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer) ปี 2565 ในจังหวัดระยอง ทำการเกษตรในพื้นที่จำนวน 48 ไร่ ประกอบด้วย ยางพารา ทุเรียน กระท้อน มังคุด ลองกอง มะดัน และมีการแปรรูปมะดันแช่อิ่ม รายได้หลักมาจากยางพารา รายได้สุทธิประมาณ 410,000 บาท/ปี มีการนำระบบ Internet Of Thing (IOT) มาใช้กับระบบควบคุมอุณหภูมิและระบบการให้น้ำในแปลง สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านการเป็นวิทยากรในศูนย์เรียนรู้วิถีการเกษตรสองสลึง ตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ชาวบ้านในชุมชนและนอกชุมชนสามารถมาเรียนรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (กพม.) โทร 02-278-2541

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เลขที่ 166 ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

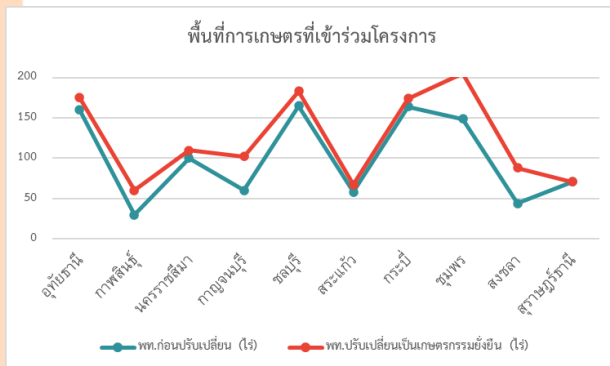
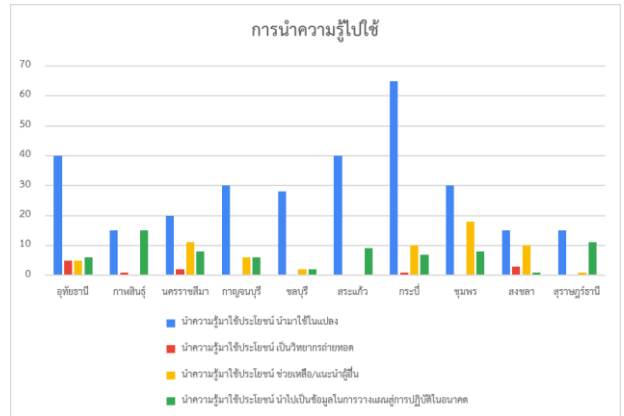
ตัวอย่างต้นแบบศูนย์เรียนรู้ เกษตรกรรุ่นใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

ในปีงบประมาณ 2565 สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) ได้ดำเนินการพัฒนาสมาชิก ที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 10 จังหวัด ประกอบด้วย อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครราชสีมา กาญจนบุรี ชลบุรี สระแก้ว กระบี่ ชุมพร สงขลา และสุราษฎร์ธานี จากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์ในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 300 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 เกษตรกรได้นำความรู้ไปปฏิบัติ

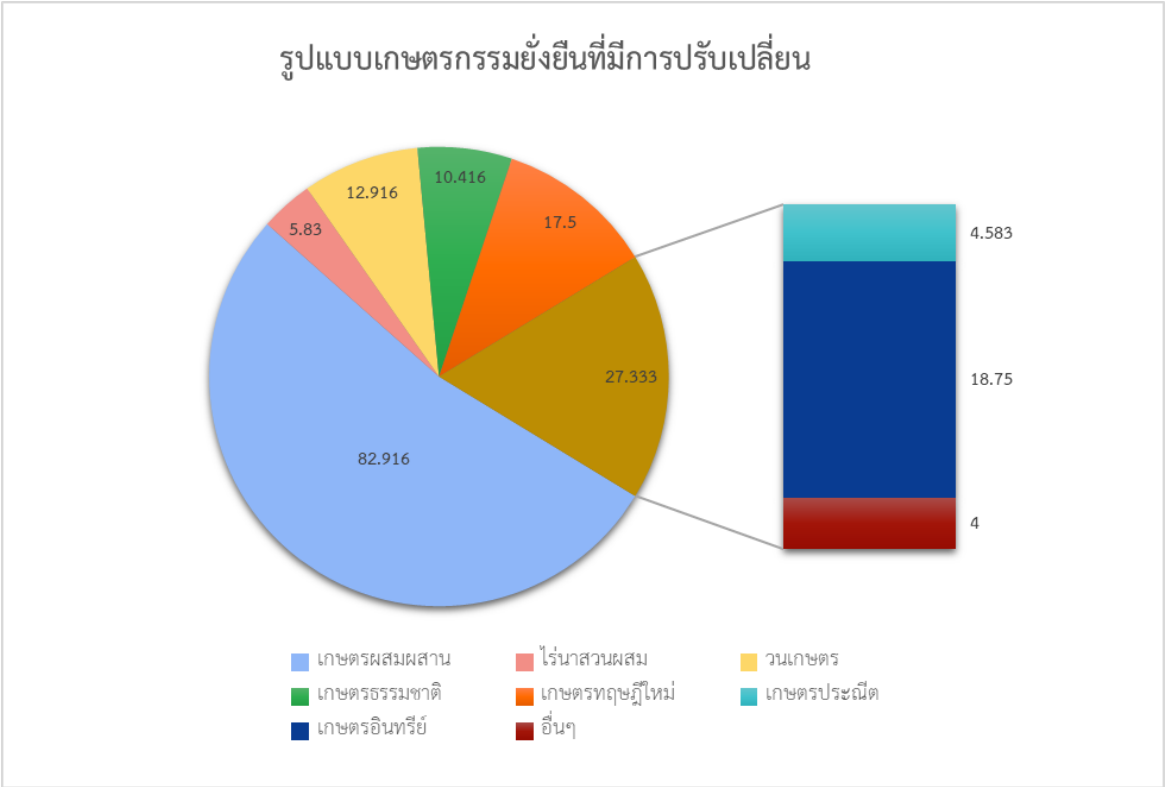

เกษตรกรผู้ได้รับการอบรมนำความรู้ไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 100 ของเกษตรกรผู้ได้รับการอบรม โดยเกษตรกรร้อยละ 99.33 นำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ภายในแปลงของตนเอง มีการนำมาใช้ประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอด และให้คำปรึกษากับผู้อื่น ร้อยละ 4 มีการช่วยเหลือ แนะนำผู้อื่นที่สนใจ ร้อยละ 21 และมีการนำความรู้ได้รับไปเป็นข้อมูลในการวางแผนสู่การปฏิบัติในอนาคต ร้อยละ 24.33

พื้นที่เกษตรกรมียั่งยืนเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.81 เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนจากพื้นที่เกษตรกรรมที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 1,001 ไร่เป็นการผลิตทางการเกษตรในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน จำนวน 266.26 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.816 ของพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด

พื้นที่ส่วนใหญ่ที่ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน 3 ลำดับแรก ประกอบด้วยร้อยละ 82.916 ของพื้นที่ที่ปรับเปลี่ยนทำการผลิตในรูปแบบเกษตรผสมผสาน รองลงมา ร้อยละ 18.75 ปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์ และเกษตรทฤษฎีใหม่ ร้อยละ 17.5

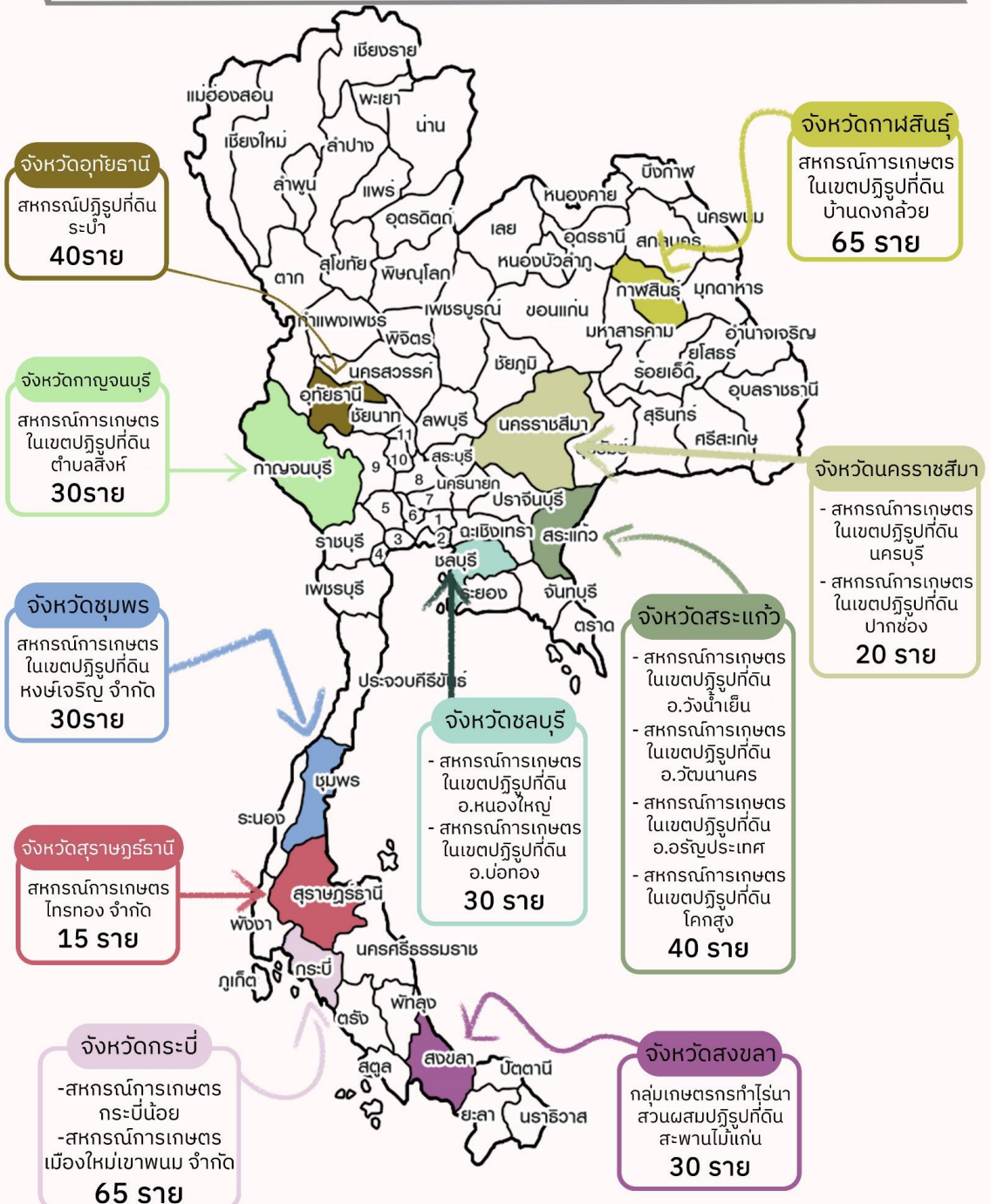

รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.90 เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินที่เข้าร่วมโครงการโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร กิจกรรมยกระดับรายได้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีรายได้เฉลี่ย 4,756.49 บาทต่อคนต่อเดือน เมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยของเส้นความยากจนในปี พ.ศ. 2563 พบว่าเกษตรกรมีรายได้สูงกว่าเส้นความยากจน 1,994.49 บาท คิดเป็นร้อยละ 172.21

แผนที่

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
เพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร กิจกรรม ยุกระดับรายได้เกษตรกร
ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้จำนวน 8,480 ไร่ เกษตรกร 2,805 ราย สรุปได้ดังนี้

1. จากการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่กลุ่มใหม่ (กลุ่มเริ่มต้น) จำนวน จำนวน 3,939 ไร่ 1,147 ราย สามารถทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนระบบการผลิต และหันมาทำเกษตรอินทรีย์ จำนวน 834 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.71 และสามารถเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินได้จำนวน 2,341 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.34 และมีเกษตรกรรวมกลุ่มกันทำเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพิ่มขึ้นจำนวน 41 กลุ่ม

2. จากการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่กลุ่มต่อยอด (กลุ่มเดิม ชั้น 2 และ 3) จำนวน 4,514 ไร่ 1,658 ราย สามารถทำให้มูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.32 และเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายสินค้าที่ผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 19.07

3. สินค้าเกษตรอินทรีย์ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความสามารถในการจัดจำหน่ายได้ดียิ่งขึ้น แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) สินค้าที่เป็นวัตถุดิบ ที่มีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงามและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค เช่น กระเทียมอินทรีย์จากจังหวัดหนองคาย พืชผักต่าง ๆ 2) สินค้าแปรรูปจากวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ เช่น ชาผักหวานป่าจากจังหวัดมุกดาหาร ข้าวสาร ข้าวกล้องจากจังหวัดมหาสารคาม ชาผักเหมียง ผงโรยข้าวผักเหมียง จากจังหวัดภูเก็ต

4. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีแหล่งตลาด หรือช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยตรง ไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ทำให้สามารถจำหน่ายและกำหนดราคาสินค้าเองได้ ตัวอย่างเช่น จังหวัดมหาสารคาม มีการจัดตั้งตลาดนัดชุมชน สำหรับจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์โดยเกษตรกรนำมาจำหน่ายเอง ชื่อว่า ตลาดออนซอน (เครือข่ายสายใยออร์แกนิก On-son PGS) นอกจากนั้น ยังมีการขายสินค้าเกษตรอินทรีย์ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น Facebook Line

... ตารางสรุปพื้นที่ดำเนินโครงการเกษตรอินทรีย์ ...
 ... ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปี พ.ศ. 2565 แยกตามชนิดพืช ...

ที่	ชนิดพืช	จำนวน					
		ไร่	ราย	กลุ่ม	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล
1	ข้าว	4,109	1,499	60	22	60	60
2	พืชผัก	1,036	339	21	13	21	21
3	มันสำปะหลัง	705	130	3	3	3	3
4	ผสมผสาน	598	265	15	9	13	14
5	ข้าวโพด	415	115	4	3	4	4
6	ลำไย	255	85	5	3	3	5
7	กล้วย	178	41	2	2	2	2
8	ยางพารา	177	78	4	3	4	4
9	กระเทียม	141	43	2	2	2	2
10	สมุนไพร	137	37	3	3	3	3
11	มะขาม	120	40	2	2	2	2
12	มันหวานญี่ปุ่น	95	88	3	1	3	3
13	มะเขือ	80	35	1	1	1	1
14	อ้อย	60	40	2	2	2	2
15	กาแฟ	60	20	1	1	1	1
16	จิงจูฉ่าย	60	20	1	1	1	1
17	หญ้า	50	10	1	1	1	1
18	สับปะรด	45	15	1	1	1	1
19	ลิ้นจี่	30	27	1	1	1	1
20	เห็ด	30	30	1	1	1	1
21	มะม่วงหิมพานต์	20	20	1	1	1	1
22	หวาย	15	11	1	1	1	1

แผนที่แสดงพื้นที่ดำเนินโครงการส่งเสริม
เกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปี พ.ศ. 2565

โครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ.2565

พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 8,480 ไร่

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 2,805 ราย

ภาคเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคกลาง

ภาคใต้

ภาคเหนือ

14 จังหวัด จำนวน 1,850 ไร่ 790 ราย

ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ นครสวรรค์ น่าน พะเยา
พิจิตร เพชรบูรณ์แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน
สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

19 จังหวัด จำนวน 5,203 ไร่ 1,466 ราย

ได้แก่ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา
บุรีรัมย์ บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร
ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย
หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ

ภาคกลาง

12 จังหวัด จำนวน 634 ไร่ 292 ราย

ได้แก่ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท
นครนายก ปทุมธานี ปราจีนบุรี ระยอง ลพบุรี สระบุรี
สุพรรณบุรี และอ่างทอง

ภาคใต้

9 จังหวัด จำนวน 793 ไร่ 257 ราย

ได้แก่ ชุมพร ตรัง ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต
ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี

ตัวอย่างพื้นที่ต้นแบบการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

พื้นที่ต้นแบบการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดมหาสารคาม

กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ตำบลหนองเรือ ตำบลหนองเรือ อำเภอนาเชือก

นายบาง ลาดศรี
ประธานกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ตำบลหนองเรือ

พื้นที่ 52 ไร่ สมาชิก 26 ราย

ชนิดพืช

ข้าวพื้นบ้าน/มันแกวอินทรีย์ /ข้าวมะลิแดง
มะม่วงหิมพานต์/ ถั่วพริ้ว ถั่วเขียว /งาขาว

มาตรฐาน

IFOAM / EU จำนวน 10 ราย
PGS จำนวน 26 ราย

● เดิมเกษตรกรมีอาชีพทำนาปีละครั้ง ผลิตรับประทานเองหรือขายในตลาดท้องถิ่น โดยปลูกข้าวเหนียวไว้สำหรับบริโภคในครัวเรือน และปลูกข้าวหอมมะลิเพื่อจำหน่าย การทำนาโดยส่วนใหญ่จะทำนาหว่าน (เนื่องจากขาดแคลนแรงงานดำนา) แต่ก็มีนาดำบางส่วน และเกี่ยวข้าวด้วยมือ ผลผลิตข้าวเปลือกค่อนข้างต่ำ ประมาณ 350 กิโลกรัม/ไร่ ต่อมาหมู่บ้านมีข้อกำหนดห้ามการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนมาปลูกข้าวในระบบเกษตรอินทรีย์ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ต้นแบบการตรวจรับรองแบบชุมชนมีส่วนร่วม (PGS) และยกระดับสู่มาตรฐานสากล IFOAM และ EU ผู้นำทั้ง 4 หมู่บ้าน มีศักยภาพนำไปสู่ความเข้มแข็งของกลุ่ม

การตลาด/จำหน่าย

ตลาดออนไลน์บนโซเชียลมีเดีย
Facebook : ข้าวกล้องอินทรีย์ pgs กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ตำบลหนองเรือ

ผลิตภัณฑ์

● เมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์คุณภาพ

● ข้าวกล้องปลอดสารพิษ 3 ชนิด ข้าวไรซ์เบอร์รี่สีดำ ข้าวหอมมะลิสีขาว ข้าวแดงมะลิสีน้ำตาลอมแดง มีประโยชน์ต่อร่างกาย คัดสรรตั้งแต่กระบวนการปลูก โดยใช้สารเคมีผ่านการรับรองคุณภาพ เกษตรอินทรีย์

พื้นที่ต้นแบบการดำเนินโครงการส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดพัทลุง

กลุ่มผู้ทำเกษตรอินทรีย์บ้านนา ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม

◆ สมาชิก 12 ราย

◆ พื้นที่ 48 ไร่

ชนิดพืช : พืชผักและผลไม้

การทำเกษตรในระบบเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มผู้ทำเกษตรอินทรีย์บ้านนา โดยเริ่มปรับมาทำการเกษตรในระบบเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เลิกใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชและหันมาทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้

ปัจจุบันสมาชิกได้รับการรับรองมาตรฐาน Organic Thailand จำนวน 3 ราย และผ่านกระบวนการตรวจรับรองมาตรฐานมีส่วนร่วม PGS (ชุมชนรับรอง) จำนวน 5 ราย

★ จุดเด่นศักยภาพพื้นที่/ชุมชน

ชุมชนมีความเข้มแข็ง ผู้นำมีความเข้มแข็ง มีแปลงต้นแบบในการเรียนรู้ และเกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์

★ ตลาด/ช่องทางการจำหน่าย

ตลาดออนไลน์ ตลาดภายในจังหวัด และตลาดในชุมชน

★ การลดต้นทุนการผลิต

ผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เอง

★ ระบบการควบคุมภายในและการจัดทำแฟ้มประวัติฟาร์ม

★ หน่วยงานบูรณาการ

สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง /ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
/เกษตรจังหวัดพัทลุง-เกษตรอำเภอป่าพะยอม

โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดำเนินการเพื่อให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีภูมิคุ้มกันความเสี่ยง มีความมั่นคงด้านอาหารและรายได้ ตลอดจนระบบนิเวศเกษตรในแปลงของเกษตรกร และสภาพแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างยั่งยืน และเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับประเทศ โดยดำเนินการ 68 จังหวัด ในเขตปฏิรูปที่ดิน มีเป้าหมายพื้นที่จำนวน 45,000 ไร่

ผลการดำเนินการโครงการฯ พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการส่งเสริมเป็นระบบวนเกษตรจำนวน 47,155.29 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 104.79 และร้อยละ 67.47 ของพื้นที่ที่มีการปรับเปลี่ยนเข้าสู่ระบบวนเกษตร แบบพึ่งพาตนเอง

โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เน้นการจัดการที่ดินและน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามความเหมาะสมของพื้นที่และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งนี้ ในการดำเนินงานโครงการดังกล่าวที่ผ่านมาของ ส.ป.ก. เป็นการดำเนินการในขั้นที่ 1 โดยสร้างการรับรู้ และเข้าใจ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรประยุกต์ใช้แนวทางการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ในแปลงที่ดินของตนเองอย่างเหมาะสม แบบค่อยเป็นค่อยไป เน้นการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด เพื่อให้เกษตรกรสามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงตามอัตภาพ ดังนั้น ส.ป.ก. จึงมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในขั้นที่ 2 และ 3 ต่อไป โดยเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมพลังในรูปแบบกลุ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของตัวเกษตรกรเองให้มีการวางแผนการผลิต โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรดำเนินชีวิตอยู่ได้จากแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ สร้างความมั่นคงด้านความเป็นอยู่ เอื้อเพื่อแบ่งปันต่อผู้อื่น รวมไปถึงสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มและการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการตลาด เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่าย ตลอดจนมีรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนในที่ดินของ ส.ป.ก. ต่อไป

ผลการดำเนินงาน

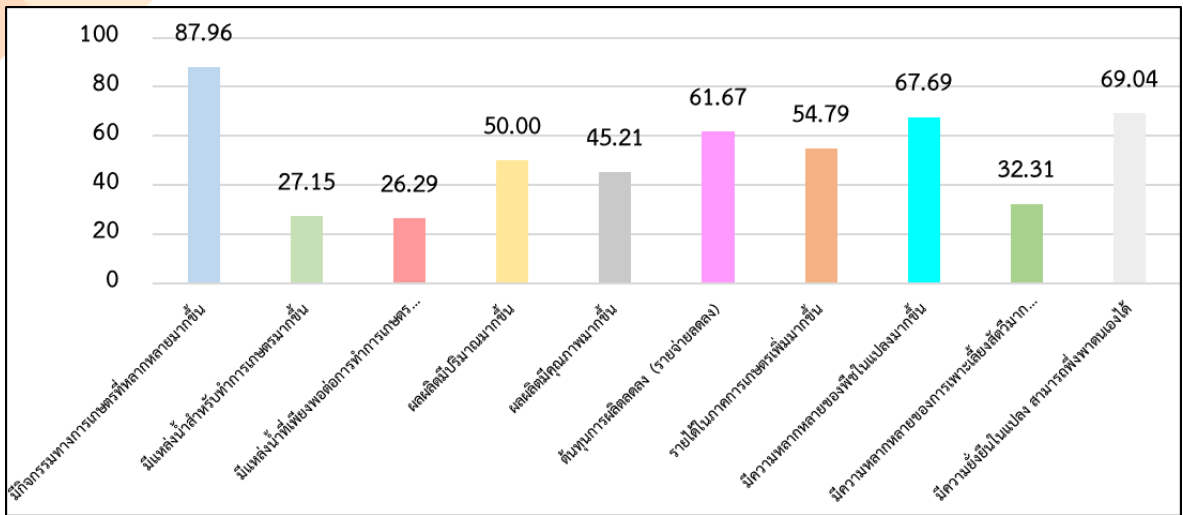
เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 3,602 ราย (จากแผนงาน 3,600 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.06) ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตที่หลากหลายตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ การรวมกลุ่ม และการแปรรูปผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 คิดเป็น ร้อยละ 84.78 (จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 3,410 ราย มีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 2,891 ราย)

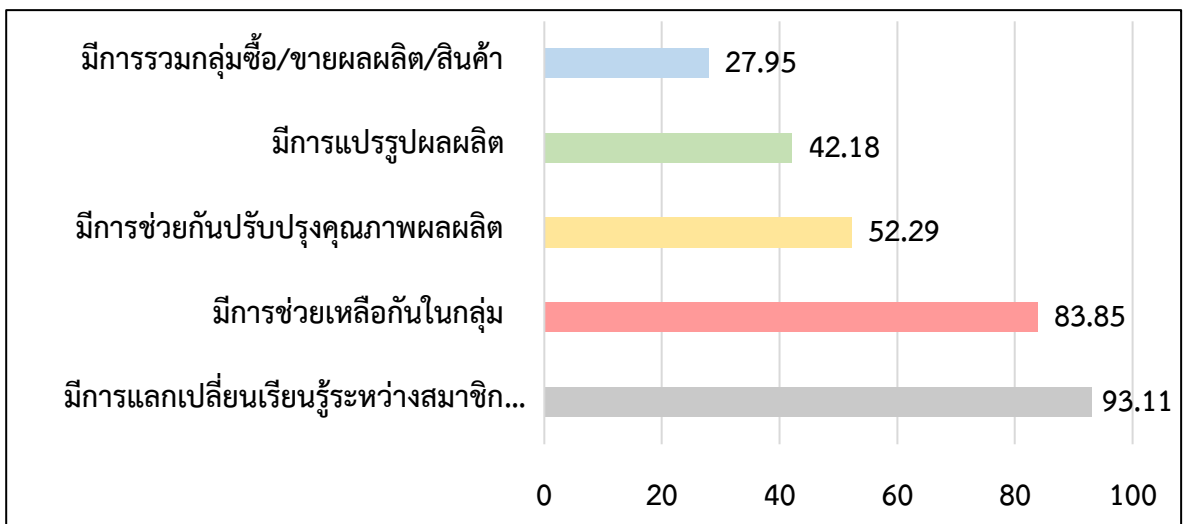
พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการส่งเสริมเป็นเกษตรทฤษฎีใหม่จำนวน 10,806 ไร่ (จากแผนงาน 10,800 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.06) ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตที่มีความหลากหลายและมีภูมิคุ้มกันต่อสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการฟื้นฟูอนุรักษ์ และพื้นที่ใหม่มีการปรับเปลี่ยนเข้าสู่เกษตรทฤษฎีใหม่ คิดเป็นร้อยละ 85.57 โดยรูปแบบการทำเกษตรทฤษฎีใหม่เกิดกิจกรรมในแปลงที่หลากหลาย สามารถเกื้อกูลกันทางระบบนิเวศ สร้างความหลากหลายทางชีวภาพและความมั่นคงทางด้านอาหาร

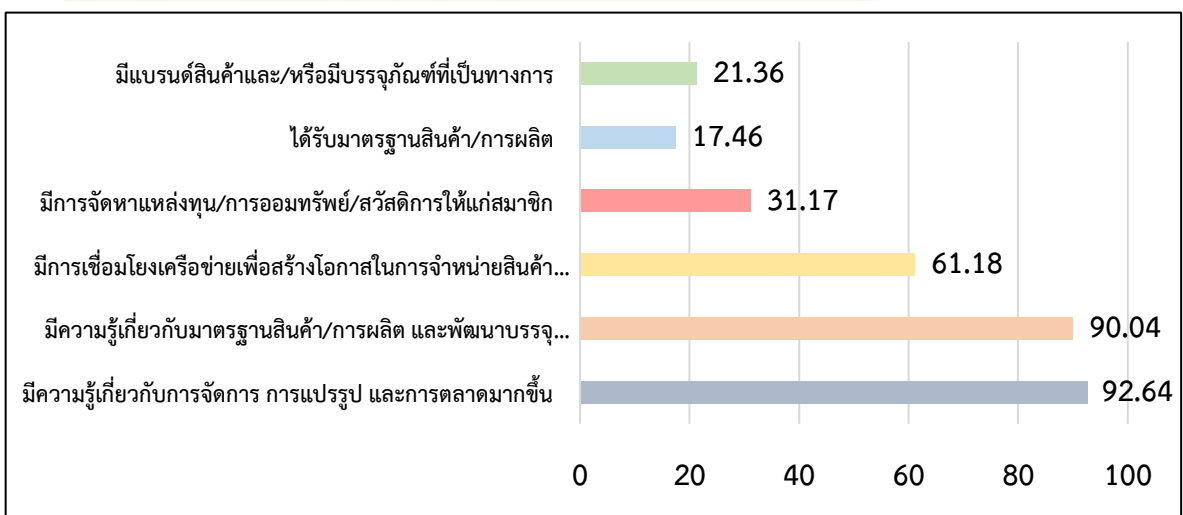
เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในขั้นที่ 1 มีผลจากการเข้าร่วมโครงการ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในขั้นที่ 2 มีผลจากการเข้าร่วมโครงการ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในขั้นที่ 3 มีผลจากการเข้าร่วมโครงการ

โครงการพัฒนารุทกจิชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน

ส.ป.ก. มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการพัฒนาส่งเสริมอาชีพของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้สามารถมีรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งในด้านการพัฒนารุทกจิชุมชนได้มีการพัฒนาองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้กับเกษตรกร ตั้งแต่ปี 2554 จนถึงปัจจุบัน โดยมีเกษตรกรที่ผ่านการอบรมทั้งสิ้น จำนวนประมาณ 62,939 ราย

การพัฒนาองค์ความรู้ในช่วงปี 2557- 2559 เน้นการให้ความรู้ผ่านระบบกลุ่ม เช่น สมาชิกวิสาหกิจชุมชน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไตรภาคี (ความร่วมมือระหว่าง ส.ป.ก. เกษตรกร และเอกชน) และตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา ส.ป.ก. ได้เน้นการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการธุรกิจอย่างมืออาชีพ และการพัฒนาสินค้าตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) รวมทั้งการพัฒนาช่องทางด้านการตลาด ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกร สมาชิกกลุ่มเกษตรกร สมาชิก-วิสาหกิจชุมชน และสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินมีความสามารถในการแข่งขันสามารถพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสินค้าเกษตร และการสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม รายละเอียดตามตาราง

ปีที่ดำเนินการ	แผน (ราย)	ผล (ราย)	งบประมาณ (บาท)
2554-2559	37,948	39,414	44,268,100.00
2560	5,000	5,155	6,955,960.00
2561	5,000	5,082	6,541,000.00
2562	5,500	5,652	7,584,300.00
2563	2,154	2,454	8,043,000.00
2564	2,429	3,006	8,029,200.00
2565	2,000	2,176	9,005,652.28
รวม	60,031	62,939	90,427,212.28

ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2565

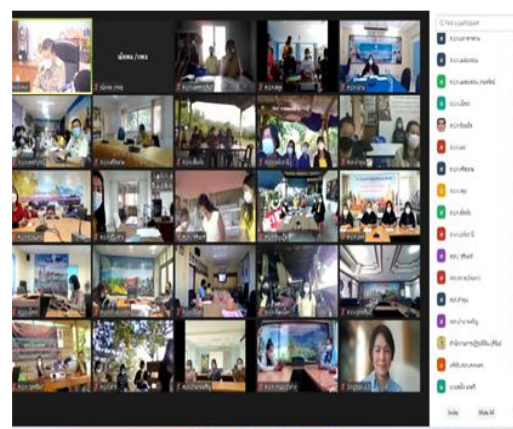
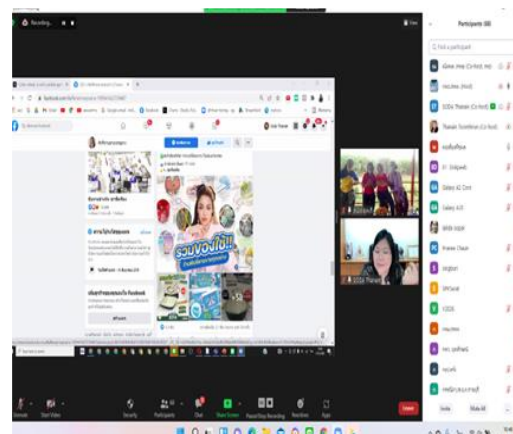

ในปีงบประมาณ 2565 ส.ป.ก.

มีเป้าหมายในการดำเนินโครงการพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ให้แก่เกษตรกร สมาชิกกลุ่มเกษตรกร สมาชิกวิสาหกิจชุมชน สมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน และเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัด ทั้ง 72 จังหวัด ประกอบด้วย 3 หลักสูตร ดังนี้

- 1) หลักสูตร การแปรรูปและการพัฒนาสินค้าการตลาด และการบริหารจัดการธุรกิจ จำนวน 1,445 ราย
- 2) หลักสูตร การสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน 354 ราย
- 3) หลักสูตร การพัฒนาช่องทางด้านการตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ จำนวน 377 ราย

ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการธุรกิจสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ควบคู่การยกระดับมาตรฐานการผลิต ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และช่องทางด้านการตลาด เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงธุรกิจและรายได้ให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างยั่งยืน ซึ่งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 2,176 ราย ในพื้นที่ 72 จังหวัด ร้อยละ 84.84 นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ยครัวเรือนเกษตรกรเท่ากับ 209,646.80 บาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 14.47 จากปีที่ผ่านมา

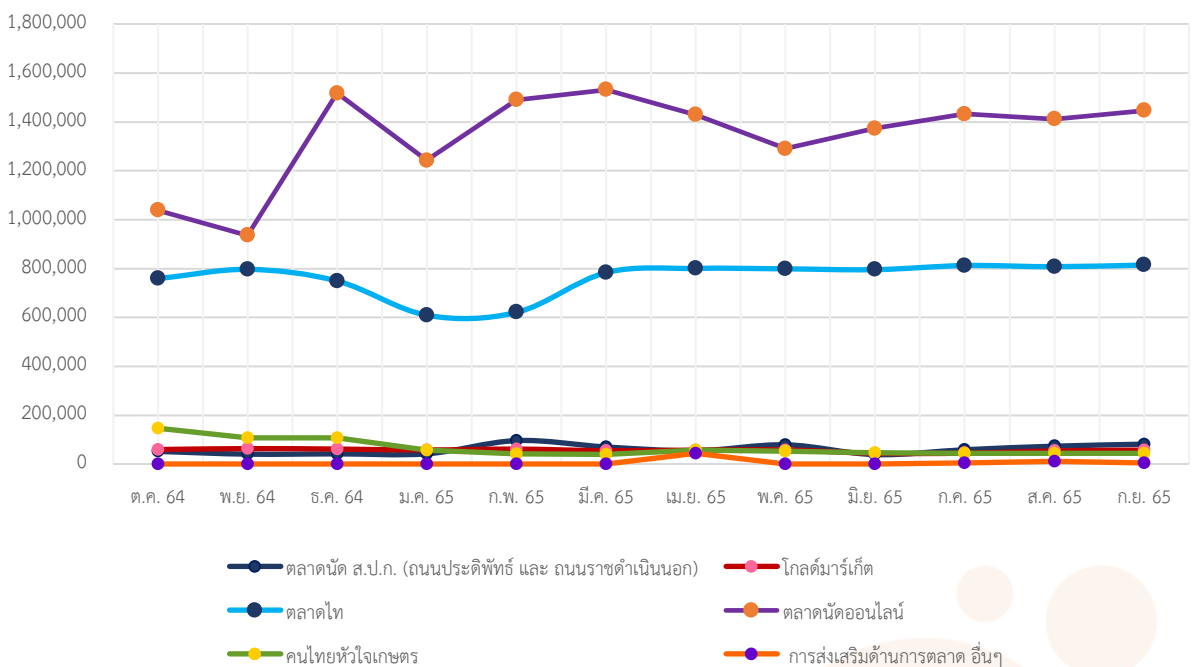

ภาพหลักสูตร
“การพัฒนาช่องทางด้านการตลาดสินค้า
เกษตรออนไลน์”
ดำเนินการโดยส่วนกลาง

การส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ปี พ.ศ. 2565

สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี (สพท.) กลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชน (กพธ.) ได้ดำเนินการส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อสร้างโอกาสให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน มีช่องทางในการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น และประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงตลาดสินค้าเกษตร สินค้าปลอดภัย และมีคุณภาพ ในราคาที่เป็นธรรม รวมทั้งประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นที่รับทราบกับผู้บริโภค ทั้งในภาคส่วนราชการ เอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป และนอกจากนั้นยังเป็นโอกาสในการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ และรับทราบถึงความต้องการของผู้บริโภค เพื่อนำไปพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ ให้ตรงกับความต้องการของตลาดมากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ส่งเสริมและพัฒนารายได้ให้กับเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน สร้างโอกาสในการในการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งสินค้าเกษตรคุณภาพและปลอดภัยในราคาที่เป็นธรรม

กราฟแสดงผลการจำหน่ายสินค้าของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้สร้างโอกาสให้แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน นำสินค้าและผลิตภัณฑ์คุณภาพมาจำหน่ายในราคา ที่เป็นธรรม ผ่านช่องทางการตลาดที่หลากหลาย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีมูลค่าการจำหน่ายสินค้า รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๗,๕๒๗,๐๘๓ บาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ณ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก และ ส.ป.ก. ถนนประดิพัทธ์ พบว่ามีเกษตรกร จำนวน ๗ กลุ่ม นำสินค้ามาจำหน่าย โดยมีผลการจำหน่ายสินค้าในปีงบประมาณนี้ จำนวน ๗๔๑,๒๕๘ บาท

๒. โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ณ บริเวณอาคารโกลด์มาร์เก็ต ตลาดประชานิเวศน์ ๑ พบว่ามีเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม นำสินค้ามาจำหน่าย โดยมีผลการจำหน่ายสินค้าในปีงบประมาณนี้ จำนวน ๖๗๘,๖๗๐ บาท

๓. โครงการผักผลไม้ปลอดภัย ผักผลไม้ร่วมใจกับตลาดไท พบว่ามีเกษตรกร จำนวน ๓ กลุ่ม นำสินค้ามาจำหน่าย โดยมีผลการจำหน่ายสินค้าในปีงบประมาณนี้ จำนวน ๙,๑๖๑,๖๐๐ บาท

๔. โครงการส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ พบว่ามีเกษตรกร จำนวน ๑๑ กลุ่ม จำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ โดยมีผลการจำหน่ายสินค้าในปีงบประมาณนี้ จำนวน ๑๖,๑๔๕,๗๙๒ บาท

๕. การประชาสัมพันธ์ผ่านรายการ “คนไทยหัวใจเกษตร” พบว่ามีเกษตรกร จำนวน ๒ กลุ่ม จำหน่ายสินค้าผ่านรายการดังกล่าว โดยมีผลการจำหน่ายสินค้าในปีงบประมาณนี้ จำนวน ๗๓๒,๖๘๐ บาท

๖. การส่งเสริมด้านการตลาดอื่น ๆ เช่น การนำสินค้าเด่นแต่ละจังหวัดมาจำหน่าย การจำหน่ายสินค้าตามกระแสการจำหน่ายสินค้าฟรีอเดอร์ พบว่ามีเกษตรกร จำนวน ๕ กลุ่ม จำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางดังกล่าว โดยมีผลการจำหน่ายสินค้าในปีงบประมาณนี้ จำนวน ๖๗,๐๘๓ บาท

ขณะเดียวกันได้มีการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินผ่านกิจกรรม และโครงการที่สำคัญ ดังนี้

๑. งานวันคล้ายวันสถาปนา ส.ป.ก. ครบรอบ ๔๖ ปี ระหว่างวันที่ ๓-๕ มีนาคม ๒๕๖๔ มีกิจกรรมส่งเสริมการขายการไลฟ์สดการจำหน่ายสินค้าผ่านเฟซบุ๊ก เข้าร่วมจำหน่าย จำนวน ๑๙ จังหวัด รายได้จำนวน ๒๘๗,๘๙๖ บาท การจำหน่ายสินค้า รวมทั้งสิ้น ๒๘๙,๕๕๖ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๕๗๗,๔๕๒ บาท

๒. โครงการส่งความสุขปีใหม่มอบให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินประจำปี ๒๕๖๖ ๑) กิจกรรมจำหน่ายกระเช้าและของขวัญปีใหม่ จำหน่ายแบบฟรีอเดอร์เป็นเงิน จำนวน ๗๒,๔๔๗ บาท ๒) กิจกรรม ส.ป.ก. และ อ.ต.ก. ร่วมใจส่งความสุขปีใหม่ให้เกษตรกร เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๙ กลุ่ม ๑๓ จังหวัด จำหน่ายสินค้าเป็นเงิน จำนวน ๓๑๕,๐๕๕ บาท ๓) กิจกรรมจำหน่ายสินค้าออนไลน์ จำนวน ๓๑ จังหวัด จำหน่ายสินค้าเป็นเงิน จำนวน ๙๖๖,๖๔๗ รวม ๓ กิจกรรม เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๓๕๔,๑๔๙ บาท

๓. โครงการส่งเสริมช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินในงานกาชาดประจำปี ๒๕๖๕ ระหว่างวันที่ ๘-๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๘ กลุ่ม ๒๓ จังหวัด เกษตรกร จำนวน ๕๘ ราย จำหน่ายสินค้ามีมูลค่ารวมทั้งสิ้น ๕๘๘,๒๑๒ บาท

โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน

โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีเป้าหมายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1. คปจ. จำนวน 288 ราย และ 2. อสปก. หรือเกษตรกร ผู้นำเกษตรกร ประชาชน/ปราชญ์เกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ฯลฯ จำนวน 1,296 ราย รวมกลุ่มเป้าหมาย จำนวนทั้งสิ้น 1,584 ราย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ กฎระเบียบ และงานด้านการปฏิรูปที่ดิน รวมทั้งบทบาทภารกิจนโยบายโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของ ส.ป.ก. ให้แก่ผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน พร้อมทั้งสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำ รวมถึงยกระดับศักยภาพ ความรู้และทักษะด้านงานพัฒนาให้แก่ผู้แทนเกษตรกร และ 3. เชื่อมโยงเครือข่ายผู้แทนเกษตรกรฯ และสร้างความร่วมมือในการทำงาน ระหว่างเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. กับ ผู้แทนเกษตรกร

การดำเนินงานแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของ ส.ป.ก. จังหวัด ได้ดำเนินการอบรมให้ความรู้ หลักสูตร การพัฒนาผู้แทนเกษตรกรในระดับพื้นที่ ประกอบด้วยความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหลักการ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปที่ดิน บทบาทภารกิจหน้าที่ของผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน ความรู้ทั่วไปด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปที่ดิน นโยบายและแนวทางการขับเคลื่อนงานปฏิรูปที่ดิน และความรู้ทั่วไปด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน และ ส.ป.ก.ส่วนกลาง ดำเนินการอบรมให้ความรู้หลักสูตร การพัฒนาภาวะผู้นำแก่ผู้นำเกษตรกร ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับภารกิจ การดำเนินงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นโยบาย การขับเคลื่อนงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับการเชื่อมโยงแนวทางการดำเนินงานของผู้แทนเกษตรกรในระดับพื้นที่ บทบาทการเป็นผู้นำ และผู้นำการเปลี่ยนแปลง และกระบวนการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม และการสร้างเครือข่ายงานพัฒนาเกษตรกร

ผลการดำเนินงาน

ผู้แทนเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ จำนวน 1,584 ราย ร้อยละ 80 ของผู้แทนเกษตรกรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ สามารถนำความรู้ไปช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ได้

ส.ป.ก.จังหวัด 72 จังหวัด มีผู้แทนเกษตรกรเป็นกลไกในการช่วยเหลือเกษตรกร ดังนี้

- 1) ด้านประชาสัมพันธ์ นำไปบอกต่อ/ถ่ายทอด/ให้คำปรึกษา และขอแนะนำแก่ผู้อื่น
- 2) ด้านประสานงาน อำนาจความสะดวก ระหว่าง ส.ป.ก. กับ เกษตรกร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 3) ร่วมติดตามการใช้ประโยชน์ที่ดิน/คุ้มครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และด้านอื่น ๆ

ผลการดำเนินงาน

อสปก. ที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งแล้ว
จำนวน 4,691 ราย
ครอบคลุมพื้นที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน
72 จังหวัด 543 อำเภอ 1,312 ตำบล

ภาคเหนือ

อสปก. ที่ได้รับแต่งตั้ง
จำนวน **1,228** ราย

17 จังหวัด
143 อำเภอ
377 ตำบล

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อสปก. ที่ได้รับแต่งตั้ง
จำนวน **1,647** ราย

20 จังหวัด
190 อำเภอ
481 ตำบล

ภาคกลาง

อสปก. ที่ได้รับแต่งตั้ง
จำนวน **963** ราย

21 จังหวัด
109 อำเภอ
264 ตำบล

ภาคใต้

อสปก. ที่ได้รับแต่งตั้ง
จำนวน **833** ราย

14 จังหวัด
103 อำเภอ
238 ตำบล

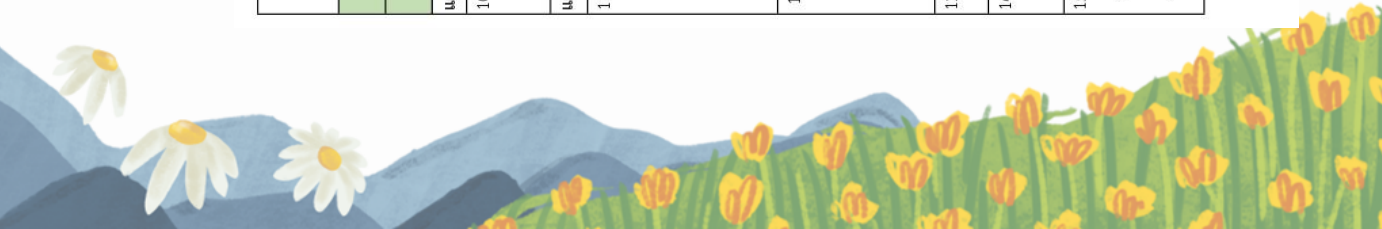

ส่วนที่ 4

ผลการดำเนินงานสะสม

สรุปผลการดำเนินงานสะสม ด้านการพัฒนาเกษตรกร
 สำนัพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ปี 2560-2565)

กิจกรรม	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		รวมทั้งสิ้น (2560-2565)	
	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
รวม (ราย)	13,742	14,051	18,695	25,573	24,318	33,036	11,915	18,462	18,089	18,723	18,342	19,574	105,101	129,419
รวม (ไร่)	-	-	55,000	57,000	65,000	68,190	51,000	52,454	50,800	50,820	64,280	70,085	286,080	298,548
ยุทธศาสตร์ชาติด้านความสามารถในการแข่งขัน														
แผนงานยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรสร้างมูลค่า														
1. พัฒนาผู้แทนเกษตรกร (ราย)	1,356	1,372	1,630	1,650	1,630	1,650	1,630	1,634	1,584	1,585	1,584	1,581	9,414	9,472
- คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ราย)	288	280	288	286	288	288	288	288	288	284	288	288	1,728	1,714
- อยทาสีวัดรูปปฏิรูปที่ดิน (ราย)	1,068	1,092	1,342	1,364	1,342	1,362	1,342	1,346	1,296	1,301	1,296	1,584	7,686	8,049
2. พัฒนารัฐกิจชุมชน (ราย)	5,000	5,155	5,000	5,082	5,500	5,652	2,545	2,586	2,429	3,006	2,144	2,176	22,618	23,657
3. ส่งเสริมพืชสมุนไพรในเขตปฏิรูปที่ดิน (ราย)			1,340	1,427	1,250	1,236	1,200	1,214	1,500	1,500			5,290	5,377
4. ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (แปลง)	40	46	80	100	80	115	50	50	40	40	40	40	330	391
- ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร (ราย)								2,315	2,000	2,000	1,909	1,909	3,909	6,284
5. ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (ไร่)			10,000	11,323	20,000	22,699	5,000	5,298	5,000	5,020	8,480	8,480	48,480	52,820
- ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร (ราย)			2,025	2,296	4,438	4,511	1,000	1,047	2,000	2,011	2,805	2,805	12,268	12,670
6. ส่งเสริมระบบเกษตรอินเขตปฏิรูปที่ดิน (ไร่)			45,000	45,677	45,000	45,491	45,000	46,123	45,000	45,000	45,000	48,089.84	225,000	230,380.84
- ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร (ราย)				6,373		8,312		6,246	4,500	4,513	4,500	5,788	9,000	31,232
7. ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรหญิงใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ไร่)	16,200	6,890	10,500	10,782	14,100	14,100	10,500	11,070	10,800	10,800	10,800	13,514.72	72,900	67,156.72
- ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร (ราย)	5,400	5,630	3,500	3,594	4,700	4,700	3,500	3,690	3,600	3,600	3,600	3,515	24,300	24,729
8. ตรวจจับรอบสิ้นค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินตามมาตรฐาน GAP (ราย)											500	500	500	500
9. ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรด้วยโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุ่นค้าในเขตปฏิรูปที่ดิน (แห่ง)											40	40	40	40

กิจกรรม	ปี 2560		ปี 2561		ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564		ปี 2565		รวมทั้งสิ้น (2560-2565)	
	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
แผนงบประมาณการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค														
10. ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินภาคเหนือตอนบน (ไร่) - ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร (ราย)	13,742	14,051	18,695	25,573	24,318	33,036	11,915	18,462	18,089	18,723	18,342	19,574	105,101	129,419
รวม (ไร่)	-	-	55,000	57,000	65,000	68,190	51,000	52,454	50,800	50,820	64,280	70,085	286,080	298,548
แผนงบประมาณการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก														
11. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรโมเดลเรียนรู้ที่ดิน - การจัดตั้งและพัฒนา ศกค. - การขยายองค์ความรู้ ศกค.	140 (ศูนย์)	140 (ศูนย์)	140 (ศูนย์)	140 (ศูนย์)	140 (ศูนย์)	140 (ศูนย์)	140 (ศูนย์)	140 (ศูนย์)	-	-	-	-	560 (ศูนย์) 2,800 (ราย)	560 (ศูนย์) 2,912 (ราย)
12. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) (ราย) - Developing Smart Farmer - Existing Smart Farmer - Smart Farmer ต้นแบบ	3,686	3,795	5,000	5,065	5,000	5,027	3,000	3,323	1,700	1,702	800	800	19,186	19,712
		1,219		1,356		1,180		719		435		126		5,035
		2,576		3,706		3,847		2,604		1,267		511		14,511
		254		209		148		127		31		167		936
13. สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (ราย)	3,700	3,729	3,700	3,680	3,700	3,736	1,200	1,209	1,400	1,430	700	700	14,400	14,484
14. ยกระดับรายได้นักธุรกิจในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (ราย)							600	606	600	600	300	300	1,500	1,506
15. พัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน (กลุ่ม) หลักสูตรการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มเกษตรกรรวมในเขตปฏิรูปที่ดิน (ราย) หลักสูตรการพัฒนาอาชีพกลุ่มเกษตรกรรวมในเขตปฏิรูปที่ดิน (ราย)							10	10			-	-	10	10
							275	215			-	-	275	215
							265	166			-	-	265	166

ข้อมูล ณ วันที่ ธันวาคม 65

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางอาทิตย์ยา พองพรหม

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ผู้จัดทำ

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรและเครือข่ายผู้นำ

นายจักรพนัน วัฒนธรรรม
นางสาวปริญัตร์ แก้วฟู
นางสาวพรทิพย์ เปรมยิ่ง
นางนัตยา หินแก้ว
นางสาวรุสนีย์ ตือเร๊ะ

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน (พนักงานราชการ)

กลุ่มอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อม

นายพชร แสนหล้า
นางสาวไอศวรรย์ อารยะทวีกุล

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

ศูนย์ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

นายณัฐพล ตานันชัย

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

กลุ่มพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

นางสาววราภรณ์ บัวเพื่อน
นายณัฏฐณ ภัทรพลกุล
นางณัฐิยา พวงภู

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

กลุ่มพัฒนาสถาบันและธุรกิจชุมชน

นางสาวพทาวดี หุยมาก
นายณัฏพล สุขพัฒน์

นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินปฏิบัติการ

